

Pressemelding

7.5.2009

Retur til Hellas – på visse vilkår

Utlendingsnemnda (UNE) har nå avgjort 16 såkalte Dublin-saker hvor spørsmålet har vært om asylsøkere kan returneres til Hellas. Dette gjelder asylsøkere av en rekke nasjonaliteter, som har til felles at de tidligere har vært i Hellas før de reiste videre til Norge. Vedtakene viser til at det er flere problematiske forhold ved asylprosessen i Hellas og at det avgjørende i sakene har vært en individuell vurdering av om den aktuelle klageren har så vidt gode individuelle forutsetninger at vedkommende må forventes å kunne ivareta sine rettigheter som asylsøker i Hellas.

Beslutningstakerne har kommet til at klagerne i de behandlede sakene har slike forutsetninger og ikke framstår som sårbare. De har derfor opprettholdt Utlendingsdirektoratets (UDIs) beslutninger om at de må returnere til Hellas og få sine asylsøknader behandlet der. Det er presisert at det i fremtidige saker kan være forhold som tilsier et annet utfall.

Utlendingsnemnda (UNE) vil fortsette med en ordinær individuell behandling av asylsaker med retur til Hellas i medhold av Dublin II-forordningen, der opplysningene i den enkelte sak, sammenholdt med den til enhver tid foreliggende informasjon om forholdene i Hellas, blir avgjørende for utfallet. UNE vil følge nøye med på utviklingen av forholdene i Hellas og vurdere i hver enkelt sak om retur er tilrådelig. Det siste vil spesielt gjelde behandlingen av klager fra sårbare personer.

UNE besluttet i februar i fjor inntil videre å stoppe overføringer til Hellas etter den nevnte forordningen. Bakgrunnen var informasjon om mulige krenkelser av asylsøkeres rettigheter, samt behovet for mer informasjon om situasjonen for asylsøkere i landet. Samtidig stilte UNE behandlingen av slike saker i bero.

UNE gjenopptok behandlingen av sakene 23. mars i år. Dette skjedde etter at det forelå omfattende ny og utfyllende informasjon, blant annet gjennom UNHCRs anbefalinger av april 2008, Europarådets rapport av februar 2009 og UNEs egen reise til Hellas i februar 2009. Som UNE tidligere har vist til i pressemelding 23.3.2009, foreligger det fakta om asylsaksbehandlingen i Hellas som tilsier at noen sider ved greske myndigheters behandling av asylsøkere er problematisk. Informasjonen om disse forholdene og tidligere rapportering fra ulike organisasjoner om situasjonen for asylsøkere i Hellas er nå blitt forelagt og behandlet i nemndmøter i til sammen 16 saker.

I alle de 16 sakene har nemndene, bestående av en nemndleder med dommerkompetanse og to lekfolk, opprettholdt UDIs vedtak om retur til Hellas. Konklusjonen er at det ikke på generelt grunnlag kan sies å være utilrådelig å returnere asylsøkere til Hellas. Alle saker er vurdert individuelt, og klagerens ressurssituasjon har vært av betydning. Nemndene så hen til mottaksforholdene, uten at dette fikk betydning for resultatet. Det ble imidlertid fremholdt at det kan være grunn til å skille mellom personer som anses som særlig sårbare og friske arbeidsføre voksne. Nemndene la vekt på en ny avgjørelse fra Den Europeiske menneskerettighetsdomstol (sak mot Storbritannia) der man la til grunn at retur til Hellas i medhold av Dublin-II-forordningen ikke utgjorde brudd på EMK art 3. Nemndene viser videre til andre lands undersøkelser av forholdene i Hellas og deres fortsatte praksis med å returnere asylsøkere til Hellas. Det er særlig trukket frem andre nordiske lands praksis med å returnere asylsøkere til Hellas, med mindre vedkommende tilhører en sårbar gruppe. I alle vedtakene ble det videre lagt vekt på at greske myndigheter i hver enkelt sak har gitt garanti om at vedkommende vil få tilgang til asylprosedyren ved retur til Hellas.

Som følge av resultatene i de sakene som nå er behandlet, opphever UNE suspensjonen av utreiseplikten i de saker der UNE tidligere har opprettholdt UDIs avslag. Beslutningen innebærer dessuten at politiet igjen kan iverksette returer til Hellas i tilfeller hvor utreiseplikten ikke overholdes. Der UNE – uavhengig av den generelle suspensjonen av utreiseplikten - i individuelle saker har besluttet å utsette iverksettingen av UDIs vedtak, vil beslutningen gjelde frem til UNE har truffet endelig vedtak i saken.

Kontaktperson i UNE: Direktør Terje Sjeggstad, tlf.nr. 900 55 384